

Docentenhandleiding

Mijn verhaal in beeld

Museumles PO voor groep 5-8

Kunst kan je verrassen, nieuwsgierig maken of aan het denken zetten. In deze museumles bekijk je samen met de museumdocent beelden en portretten. We filosoferen over de vraag: 'Wat heeft dit te betekenen?!' Je bespreekt hoe kunstenaars identiteit verbeelden. In de workshop maak je een portret in klei dat een verhaal verbeeldt. Je leert over de verhoudingen van het gezicht en hoe je met gezichtsuitdrukkingen iets persoonlijks kunt vastleggen. Na afloop presenteert je jouw kunstwerk aan je klasgenoten.

Doelgroep: groep 5-8

Periode: oktober t/m juni

Duur: 75 minuten

Max. aantal leerlingen per activiteit: 30

Min. aantal leerlingen: 12

Prijs: € 5,50 per leerling

Begeleiders: gratis (bij voorkeur 1 begeleider per 10 leerlingen)

Reserveren: educatie@beeldenaanzee.nl of 070-358 58 57

Museum Beelden aan Zee

Museum Beelden aan Zee werd in 1994 door het echtpaar Scholten-Miltenburg opgericht. Theo en Lida Scholten verzamelden moderne en hedendaagse Nederlandse en internationale beeldhouwkunst met als thema “de mens” en wilden hun verzameling met anderen delen. Hun particuliere museum was het eerste in Nederland dat zich uitsluitend richtte op beeldhouwkunst. Architect Wim Quist ontwierp het spectaculaire gebouw dat ingegraven ligt in de duinen, zodat je het van de buitenkant nauwelijks kunt zien. Des te groter is de verrassing wanneer je binnen bent! Er valt van alles te bekijken: de Grote Zaal met het glazen dak waar wisselende tentoonstellingen te zien zijn en de Zuidzaal waar vaak werken uit de eigen collectie staan. Op de buitenterrassen kan je genieten van grote beelden én van het prachtige uitzicht op zee! Bijzonder is ook de Gipsotheek, waar meer dan duizend gipsmodellen te bewonderen zijn. Veel beeldhouwers maakten hun ontwerp eerst in gips om het daarna te gieten of te hakken. Hier kan je ervaren hoe zo’n ontwerp tot stand komt. In de Gipsotheek zit het Atelier waar workshops voor jong en oud worden gehouden waarin je zelf aan de slag kunt met beeldhouwkunst.

Doelstellingen museumlessen

Het museum biedt educatieve programma’s voor alle kinderen in het basisonderwijs. Elke museumles is erop gericht de nieuwsgierigheid van kinderen te prikkelen, hun creativiteit te stimuleren en hen enthousiast te maken voor kunst. Alle programma’s zijn interactief en bestaan uit een luister-, kijk- en doe-deel. De museumlessen vallen onder *Sensory Sculpture*, een educatief programma van museum Beelden aan Zee waarbij alle zintuigen worden geprikkeld. De lessen sluiten aan op de kerndoelen van het onderwijs en de leerlijnen van Cultuuronderwijs op zijn Haags (COH).

Lesdoelen *Mijn verhaal in beeld*

De leerling:

- Leert goed te kijken door te beschrijven wat hij/zij ziet, te luisteren naar observaties van anderen en verschillende kunstwerken met elkaar te vergelijken.
- Maakt kennis met diverse beeldhouwmaterialen en -technieken (o.a. gips, hout, steen).
- Boetseert een persoonlijk kunstwerk in klei (een portret) en kan gemaakte keuzes verwoorden.
- Leert over verhoudingen van het gezicht en kan deze kennis toepassen in het eigen portret.
- Leert alle zintuigen prikkelen.

Aansluiting bij kerndoelen Kunstzinnige oriëntatie

- **Kerndoel 54** De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
- **Kerndoel 55** De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.
- **Kerndoel 56** De leerlingen verwerven enige kennis over, en krijgen waardering voor, aspecten van cultureel erfgoed.

Aansluiting op COH-projecten (Cultuuronderwijs op zijn Haags)

Zo ben ik: De leerlingen worden bewust gemaakt van het feit dat familie en omgeving invloed hebben op hun identiteit. Waar voelen de leerlingen zich thuis, bij wie horen ze? Bij familie, klasgenootjes, de voetbalclub of een geloofsgemeenschap? De leerlingen leren deze ervaringen te verbeelden met gebruik van verschillende beeldaspecten, materialen en technieken.

<https://www.cultuurschakel.nl/schooltijd/coh-projecten/project-zo-ben-ik/>

Even voorstellen: Kun je aan iemand zien hoe iemand is? Zegt uiterlijk iets over je karakter? Kun je met een bepaalde stijl laten zien wie je bent of zou willen zijn? Dit soort vragen zijn de basis voor het onderzoek dat de leerlingen doen. De leerlingen verbeelden hun onderzoeksresultaten op verschillende manieren en met eigen werk. Ze leren hierbij beeldende begrippen en bekijken voorbeelden uit de beeldende kunst.
<https://www.cultuurschakel.nl/schooltijd/coh-projecten/project-even-voorstellen/>

Museumles Mijn verhaal in beeld

De les is geschikt voor kinderen uit groep 5 tot en met 8. Het programma bestaat uit een interactieve rondleiding door de vaste collectie en de tentoonstelling in de Grote Zaal, en een workshop in het Atelier in de Gipsotheek.

Opzet van de museumles

- **Ontvangst en inleiding**
Nadat de jassen en tassen zijn opgeborgen worden de leerlingen verdeeld in groepjes van maximaal 10 leerlingen. Met een museumdocent gaan ze het museum in. Ze krijgen een rondleiding van circa 30 minuten door de tentoonstellingen. Er wordt gekeken naar portretten: wat is een portret? Wanneer laat iemand een portret maken? Zeggen portretten alleen iets over het uiterlijk van iemand, of ook over het innerlijk? Welke verhalen zitten er 'verstopt' in portretten?
- **Creatieve workshop**
De leerlingen gaan zelf aan de slag. In klei boetseren ze een portret (een buste) met een zelfgekozen emotie. De leerlingen worden begeleid in het modelleren van de klei en leren over de verhoudingen van het gezicht.
- **Reflectie en afsluiten**
Tot slot wordt besproken welke keuzes de leerlingen gemaakt hebben bij het maken van hun portret. Wat hebben ze benadrukt in hun werk? Wat vinden ze speciaal aan hun portret? Hebben ze een (persoonlijk) verhaal verbeeld in hun kunstwerk? De leerlingen nemen hun kunstwerk mee naar school.

Verwerkingsopdracht op school

De opdracht 'Kijk mij eens' uit het COH-project 'Zo ben ik' sluit goed aan op deze les. De leerlingen laten iets van zichzelf zien in deze opdracht. Leerlingen kunnen hun gemaakte kleiportret in de kijkdoos plaatsen. Zie hiervoor:
<https://www.cultuurschakel.nl/schooltijd/coh-projecten/project-zo-ben-ik/>.

In museum Beelden aan Zee kijken we naar driedimensionale portretten. Portretten worden natuurlijk ook vaak vastgelegd op het doek. Kijk bijvoorbeeld naar 'Sterren op het doek' met Freek Vonk:

<https://www.youtube.com/watch?v=lfefO2FDDWE>.